

SÈRIE 2

PRIMERA PART

1.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El cor quiet conté 83 poemes escrits entre 1913 i 1925 (no és imprescindible que en diguin el nombre i les dates) repartits en cinc parts o seccions de llargada desigual, cadascuna de les quals amb un títol que n'anuncia el contingut: «Les nits», «Els arbres», «Les estampes», «Les adreces» i «L'assenyament». **(0,5 punts)**
- (b) El tema principal de «Les nits» és la interrogació existencial sobre el misteri de la vida i la mort, figurat en l'obscuritat, els sons i les imatges poc definides de la natura, que provoquen en el poeta l'angoixa, la por, el desassossec, i el dubte existencial i religiós. «Els arbres» descriu diversos arbres, de forma individual o col·lectiva, per humanitzar-los i convertir-los en un model de saviesa per al poeta. «Les estampes», que és la secció més extensa, reuneix poemes sobre la naturalesa ordenats segons el cicle de les estacions (de començament d'estiu a la primavera), amb atenció a les festes litúrgiques de Nadal i Pasqua; els poemes de la secció es conceben com la captació d'un instant (una estampa) de la vida natural, sovint usat com a pretext per a introduir una reflexió o un comentari sobre la vida humana. A «Les adreces» reuneix poemes de circumstàncies dedicats a moments de la vida humana, del naixement al matrimoni. La darrera secció, «L'assenyament», és com una resposta a la primera: el tema principal és l'adquisició del seny que permet superar la inquietud i l'angoixa a través de la mirada serena, conformada i humil sobre la vida. **(0,25 punts per a l'explicació correcta del tema de cada secció, fins a un màxim total de 1,25 punts)**
- (c) El títol del llibre, El cor quiet, és el resultat de la recerca que el llibre proposa, perquè designa la capacitat del poeta de contemplar la vida sense angoixa, amb serenitat i confiança, en arribar a la maduresa. És el tema dominant de la tercera part, però apareix ja al final de la primera en el poema «El beat supervivent»; la lliçó de saviesa que donen els arbres i les visions de la natura, variada i humanitzada, també s'associen a la serenitat i el seny. El tema va lligat a consciència de les edats de la vida humana, des de la infantesa (se'n parla a «Aparador de joguines» o «La naixença d'un noi») fins a la mitjana edat («El beat supervivent», els poemes de «L'assenyament»). **(0,75 punts)**

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria ordinària. Criteri de correcció

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts.

2.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) La figura de l'artista està representada per la petita troupe de circ ambulat que arriba al poble (Cop-de-puny, el Clown i Zaira), mentre que els habitants de la vila representen la societat. El conflicte i el trencament es manifesta al final de l'obra quan Zaira rebutja les monedes de Joanet i els comedians són expulsats del poble. **(0,5 punts)**
- (b) Rusiñol literaturitza l'enfrontament sota els símbols de la Poesia i la Prosa. Els comedians (la Poesia) són un grup d'escollits que representen uns valors exemplars de noblesa i generositat oferta a la societat, mentre que els habitants del poble es representen com a Prosa, materialista, mesquina, egoista i immobiliista. L'enfrontament acaba amb la sentència final del Clown, que condemna la gent del poble a Prosa eterna. **(0,5 punts)**
- (c) El Clown és el personatge més destacat del primer grup. Representa l'artista que vol redimir dels seus mals la societat. La seva missió, com la dels seus col·legues, és divertir la gent, tot i que no n'obté gaire recompensa i queda condemnat a la soledat. **(0,5 punts)**
- (d) Zaira, ballarina i cantant, representa aquesta «alegria que passa»: el goig fugisser que l'artista pot oferir a la societat, que, però, l'exclou i el converteix en un marginat: haurà de continuar el seu camí amb el grup de comedians sense que pugui tastar una estabilitat vital que resultés del compromís entre l'artista i la societat. **(0,5 punts)**
- (e) Joanet és, dins del grup de la societat conservadora i immobiliista, l'únic que manifesta certes idees de canvi: ha llegit i té el cap «ple de cabòries», però viu empresonat i es deixa dur per les convencions de la tradició. La Poesia només és una il·lusió que passa i, doncs, resta condemnat quan els comedians se'n van del poble. **(0,5 punts)**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts.

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria ordinària. Criteri de correcció

3.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Amb Laura i Teresa, Llor crea dues figures contraposades, mentre que Beatriu comparteix característiques de totes dues. Laura representa la dona ciutadana (ve de Barcelona), educada, sensible i delicada, però també idealista i ingènua. El nom prové del Cançoner de Petrarca (1303-1374) i representa la dona idealitzada, que harmonitza sentiment i coneixement. Llor la descriu «blava d'ulls, de veu sense estridències, harmoniosa de línies...», i va vestida sempre amb roba blanca. **(1 punt)**
- (b) En canvi, Teresa és el model de dona conformada i sacrificada a les tasques domèstiques i a preservar el patrimoni familiar. Ha rebut una educació domèstica tradicional. És un «verge de quaranta anys» que mai ha conegut la correspondència amorosa i ha reprimat els seus impulsos passionals. Vesteix roba fosca i passada de moda, al contrari que Laura. Menysprea Laura i tot el que representa. **(1 punt)**
- (c) Beatriu, a qui tothom anomena «L'avorrida», és un ésser marginat, com també ho serà Laura. El nom, pres de l'estimada literària de Dante (1265-1321), també s'associa a la idealització (de la dona angelicada), però en el seu cas expressa més una potencialitat que no pas una realitat: sola, marginada, sense afecte. **(0,5 punts)**

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts.

4.

[2,5 punts]

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) La novel·la narra la progressió vital d'una dona, nascuda amb el segle XX, filla de mare soltera de la classe obrera, fins al retir daurat de la vellesa, rica i ociosa, en què es posa a escriure la seva autobiografia. **(0,5 punts)**
- (b) La peripècia del personatge és narrada majoritàriament en primera persona per la protagonista **(0,5 punts)**, i dibuixa una dona desprovista de les categories morals del bé i el mal de la moral catòlica, cosa que li permet adaptar-se a les circumstàncies per tal de sobreviure i ascendir socialment sense haver de perdre la seva llibertat: respon, doncs, al model del personatge fet a si mateix malgrat les circumstàncies adverses, gràcies a l'enginy, una certa manca d'escrúpols, i la voluntat d'independència **(0,5 punts)**.
- (c) Per aquestes característiques, la protagonista i la narració dels seus fets s'assemblen als personatges i al punt de vista narratiu de la novel·la picaresca castellana del segle XVI o de les novel·les autobiogràfiques angleses del segle XVII, com ara Moll Flanders, de Daniel Defoe, que és la història d'una dona que també ha estat abandonada per la seva mare i que lluita per obrir-se camí. La protagonista, Carlota Milà, l'esmenta en el pròleg com a llibre que li envia el seu editor Cosme Tudurí perquè li serveixi de model. **(0,5 punts)**

També depenen d'aquest model novel·lístic els extensos títols-resum dels capítols, molt habituals en aquesta tradició narrativa, amb fórmules narratives d'introducció com ara «De com...», «On es parla...», «Hi serà contat...»). **(0,5 punts)**

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts.

SEGONA PART

1.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si:

- (a) Situa el text en la secció «Intermezzo», que, a diferència de les seccions unitàries «Visions» i «Cants», conté poemes que comenten circumstàncies concretes de la vida i del pas de l'any; i que, en aquest cas, el poema es dedica a la mort d'un home en la flor de la joventut. (Es pot valorar, però no és imprescindible, que l'examinand sàpiga que el poema es refereix a la mort del cunyat de Maragall, Guillem o Willy Noble, mort de tuberculosi als 21 anys.) **(0,5 punts)**
- (b) Explica que el poema es presenta en dues estrofes de versos decasíl·labs, llevat del v. 6, que tanca la primera estrofa (hexasíl·lab), tots sense rima (versos blancs); que la distribució en estrofes s'explica pel canvi de persona a qui s'adreça el poeta: primer, al jove mort; després, a la Mort (i, per tant, el jove hi és referit en tercera persona); i que el poema queda travat i unificat amb la repetició de la referència al «ponent dolcíssim» que l'obre i el tanca. **(0,5 punts)**
- (c) Explica que el poema es presenta com un conjunt d'impressions i de reaccions del jo poètic (que a la segona estrofa esdevé col·lectiu), i per això hi predominen les frases curtes, interrompudes i en suspensió, i la frase admirativa que obre la segona estrofa. A la primera estrofa, el poeta situa la mort del jove en el temps (a l'hora de la posta), i descriu la mort contrastant l'ímpetu vital amb la caiguda i l'esllanguiment de qui ha estat sorprès («amb els ulls admirats»). A la segona, el poeta s'adreça a la mort, personificada, i descriu la seva obra embellidora a través de la serenitat que es posa al rostre del jove mort; d'aquí el somriure dels que ho veuen, mudat després en plor per la pèrdua. I que el poema acaba amb la referència al moment de la mort que l'havia obert. **(1 punt)**
- (d) Explica que el jove hi és presentat com un lluitador o un guerrer (vv. 1-3), confiat en la força dels seus músculs i aspirant al premi de la victòria, i que, aquí, Maragall hi concentra les idees del vitalisme a través del vocabulari: «lluitador», «lluita», «força», «guerres», «corones»; de l'autoconfiança de l'heroi, que somriu de la seva força; i del qualificatiu «hèroe en flor» que li dona a la segona estrofa: el terme mitifica el jove i fa que transcendeixi la seva dimensió estrictament humana. Per això la mort no és vista com un element negatiu, sinó com alguna cosa intrínseca a la mateixa força heroica de la joventut: és «embellidora», en consonància amb la bellesa de l'ordre natural que expressa el «ponent dolcíssim»

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria ordinària. Criteri de correcció

(també una mort bella i lenta). I subratlla que Maragall es desinteressa de les circumstàncies concretes que motivaren el poema (la mort del seu cunyat), per transcendir-les a través de la seva ideologia vitalista: l'heroisme, la lluita, la guerra, no són pas literals, sinó metafòrics, perquè representen la joventut. Es valorarà especialment que l'examinand sàpiga relacionar aquestes idees amb la filosofia de Friedrich Nietzsche, que Maragall introduí a Espanya a l'època que componia els poemes de Visions & Cants. **(1 punt)**

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

2.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- (a) La narració consisteix gairebé tota en un monòleg de Salom, que narra a un auditori col·lectiu que no intervé el seu projecte de vida, com fracassa i com, al final, adopta la filosofia de Crisant (consistent a afalagar tothom). **(0,5 punts)**
- (b) Salom és una contrafigura o projecció de l'autor: és un titellaire, i els personatges dels contes són els ninots que ell crea i mou, de manera que la humanitat esdevé grotesca. A través de Salom, doncs, Espriu vehicula la seva visió crítica dels comportaments humans, tant individuals com col·lectius. **(0,5 punts)**
- (c) Salom emmarca la seva biografia en un context polític: és de Lavínia (Barcelona), capital del país dels lavinians (catalans), que al seu torn és dins Konilòsia (Espanya). En comptes d'explicar detalls vitals, enumera les característiques definitòries dels ciutadans d'aquests llocs: Konilòsia es defineix pel contrast entre una història gloriosa passada i un present de mesquinesa, ignorància i intolerància al triomf individual, barrejades amb orgull i suficiència. Els lavinians (grup a part, amb llengua pròpia) tenen els mateixos defectes, associats a unes activitats econòmiques que recullen els tòpics sobre Catalunya: comerç, indústria i professions liberals, que constitueixen la riquesa del país. **(1 punt)**
- (d) Aquesta crítica és funcional al desenrotllament posterior del relat: tòpicament, Salom és un jove extremament intel·ligent i consagrat a la lectura, que, però, és destinat a seguir la convenció familiar de l'advocacia. El contrast, plantejat de manera esquemàtica, lluny dels mecanismes de la narració realista, és: la moral

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria ordinària. Criteri de correcció

pràctica (practicar l'advocacia o el comerç) s'oposa a la moral de l'intel·lectual que, a través de la intel·ligència, voldria reformar els valors cívics dels seus conciutadans. La darrera frase resumeix el fracàs del projecte: el somriure suficient de l'aspirant a reformador davant el pronòstic del pare («Jo vaig somriure amb suficiència») és seguit per la confirmació taxativa d'aquell pronòstic («I em vaig ensorrar»). **(1 punt)**

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió pertinent no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

SÈRIE 5

PRIMERA PART

1.

[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els 2,5 punts assignats es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) Joanet és el fill del batlle del poble on passa l'acció, i Zaira és la cantant del grup de tres comedians ambulants que han arribat al poble. **(0,5 punts)**
- (b) Joanet ha estudiat a la ciutat, llegeix, i, seguint les convencions socials, és a punt de casar-se amb una noia del poble, l'Agneta; però es mostra insatisfet amb la vida sense al·licients i ensopida que li ofereix el poble. L'arribada dels comedians li desperta un anhel de llibertat que es concreta en l'atracció que sent per Zaira. **(0,75 punts)**
- (c) Zaira, una noia òrfena sotmesa a la brutalitat del forçut Cop-de-puny, representa la vida de l'artista i la seva impossibilitat d'acordar-se amb la societat. Tal com diu en la cançó que canta, els artistes porten la poesia i el riure, però estan condemnats a una vida errant i no poden fer arrels enlloc (ella, en canvi, enyora vanament l'estabilitat domèstica, i per això l'atreu Joanet). **(0,75 punts)**
- (d) La conclusió a què arriba Joanet és que l'art és «l'alegria que passa», que és trista per a tots: per als artistes, rebutjats i sols, i per al qui anhela la poesia però no pot sortir del seu marc social —la prosa. **(0,5 punts)**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

2.

[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand:

- (a) Explica que, per a Maragall, el «cant» és per definició un cant col·lectiu, i que en general la majoria de poemes de la secció exalta els valors de la joventut i la vida, i els valors d'afirmació col·lectiva propis del catalanisme. **(1 punt)**
- (b) Enumera almenys **quatre** dels elements següents **(0,25 punts cada un)** i els sap relacionar amb els poemes esmentats **(0,5 punts)**: elogi de l'alegria i energia juvenils, relacionats amb la sortida del sol («Cant dels joves»), la necessitat del trasbals col·lectiu que purifica (com la tempesta) («Cant dels joves»), menyspreu del passat («Cant dels joves», «Cant de maig», «Cant de novembre»), gaudi de cada moment de la vida («Cant de novembre»), elogi de la vida entera («Cant de novembre»), elogi de la vida entesa com a lluita («La sardana», «Cant dels joves», «Cant de maig», «Cant de novembre»), elogi de la força individual i col·lectiva («Cant de la senyera»). Es valorarà que sàpiga fer referència a les imatges que s'hi associen (alba, llum, primavera, tempesta, foc, festa, combat, soldats, crits, cants).

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria ordinària. Criteri de correcció

3.

[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els 2,5 punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) El personatge de Salom és una contrafigura de l'autor, que apareix en les dues narracions esmentades en l'enunciat en dos moments de la seva vida; en la primera, és un home de quaranta-cinc anys; en la segona, és un home vell i malalt, a prop de la mort. (Es pot recordar que el primer conte, de la primera part, està escrit entre 1934 i 1935, mentre que el segon, que tanca el llibre, és de 1969.) **(0,5 punts)**
- (b) Tot i que no és descrit explícitament, Salom apareix en aquest segon conte com un titellaire que mou els personatges dels contes d'Espriu; tanmateix, ell mateix és també un titella (una creació) en mans d'Espriu, i per això al final del conte el narrador-autor desa el putxinel·li de Salom i de tots els altres personatges. **(0,5 punts)**
- (c) Espriu fa servir Salom, sobretot, perquè exposi una visió crítica, satírica de la societat catalana (Lavínia i els lavinians, Alfaranja) i espanyola (Konilòsia). Així, en la primera narració, enumera els defectes dels konilosians i dels lavinians (ignorància, egoisme, desconfiança, enveja, mesquinesa) i es proposa com a projecte vital lluitar contra aquests defectes i corregir «la mesquinesa, la hipocresia i la ignorància de Lavínia», un projecte que fracassa perquè els humans no accepten la crítica i només volen sentir-se lloar, seguint la teoria de Crisant. **(0,75 punts)** En la segona, la crítica és encara més desenganyada, perquè totes les preguntes que es fa Salom sobre Alfaranja (Catalunya) queden sense resposta: no s'hi pot fer, pensar ni dir res de seriós ni autèntic, no se sap què és ben bé el país, quina llengua s'hi parla; és un «país escamotejat, esdevingut fantasma», un «sorrencós terror» on es llaura sense profit i que ens engolirà a tots. La incomprensió de què és víctima Salom es reflecteix en els comentaris dels altres personatges. **(0,75 punts)**

Si l'examinand complementa la resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicitat en l'enunciat se li pot valorar fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

4.

[2,5 punts]

Pauta de correcció

Els tres punts assignats a la pregunta es poden atorgar si l'examinand explica que:

- (a) La novel·la comença expressament el 1899: Carola Milà neix pràcticament amb el segle XX i tanca la narració el 1968, quan el turisme ha canviat les formes de vida a Mallorca, on la protagonista es retira i comença a escriure la seva novel·la. **(0,5 punts)**
- (b) La novel·la retrata la història del país en dos sentits:
- (c) Els estrats socials, els àmbits ideològics (religiosos, polítics) i de lleure: sindicalisme, burgesia, escola religiosa, prostitució, restaurants, teatre, sales de ball, cabarets; especialment, evolució urbana de Barcelona: de la Barcelona tancada a la muralla (Santa Caterina, etc.), amb les fàbriques molt lluny de la ciutat, a l'expansió urbana de l'Eixample i els barris residencials dels rics (Sant Gervasi, Sarrià). **(0,25 per cada aspecte, fins a 1 punt)**
- (d) Els fets històrics més importants del segle XX (però no pas tots: l'al·lusió a la història depèn sempre de la vida de la protagonista). Exemples: Setmana Tràgica (de passada), extensió de l'Eixample, primera Guerra Mundial, pistolisme, Dictadura de Primo de Rivera (de passada), revolució i guerra 1936-39 (més directament), segona Guerra Mundial. **(0,25 per cada fet, fins a 1 punt)**

Si l'examinand complementa la seva resposta de manera correcta i coherent amb algun altre aspecte pertinent no explicat en l'enunciat, se li pot assignar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació global de la pregunta no pot sobrepassar els 2,5 punts assignats.

SEGONA PART

1.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Pauta de correcció

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- (a) El poema es construeix en tres estrofes d'un nombre irregular de versos, unificades a partir de la repetició al primer vers de cada estrofa del vocatiu «Casa amb» o «Casa de», que introdueix els elements descriptius de la casa. I que, al mateix temps, cada estrofa està dividida en dues meitats: una primera meitat descriptiva (vv. 1-3, 7-10, 17-26) contrasta amb una segona meitat sobre el mar que té a prop (estrofes I i II) o que imagina el caràcter mariner de la casa (estrofa III). **(0,5 punts)**
- (b) La versificació i la rima no segueixen una pauta regular: s'hi combinen versos de mesures diverses: alexandrins (6+6), decasíl·labs, octosíl·labs, hexasíl·labs, tetrasíl·labs i un trisíl·lab. La rima, consonant, s'organitza en seqüències d'apariats o bé d'altres combinacions de dues rimes (aabaab, abba, abab) i fins de tres rimes (abcbac). **(0,5 punts)**
- (c) El poema descriu una casa en un poble de mar. A les dues primeres estrofes, se'n descriuen aspectes purament visuals: la cortina blanca, els porticons verds, el sòcol blau, el sostre de teulada amb les bigues pintades de color taronja, la senzillesa dels mobles. En totes dues estrofes, aquesta descripció s'acompanya de la referència al mar: fins i tot si no el veu, al poeta li n'arriben l'aroma i el so que fan les onades. Les referències al mar serveixen per situar la casa i completar-ne la descripció. A la tercera estrofa, la descripció es fa més detallada: no es descriu la casa, sinó objectes que revelen la condició dels que l'habiten. Els vv. 23-24 revelen qui són i donen sentit al títol: hi viu «gent exbotiguera» (potser estiuejants), i això explica que el pou grinyoli, com si la corriola no volgués moure's (de fet, vol dir que no es fa servir), o que les flors es vegin vulgars, pomposes, pansides i escasses; i, sobretot, es manifesta amb la irrupció incongruent d'objectes mecànics que produeixen sons («caixa de música») i sorolls («màquina de cosir», que ocupa tot el vers) aliens al món mariner. **(1 punt)**
- (d) Aquesta irrupció de la vulgaritat ciutadana, menestral contrasta amb la idealització que fins ara ha acompanyat la casa; per això el poeta ha dit als vv. 21-22 que abans, en un passat indeterminat i incontaminat, hi vivien els déus. I també per això al final del poema (vv. 27-34) el poeta compensa la intrusió de la realitat

Proves d'accés a la Universitat 2021, convocatòria ordinària. Criteri de correcció

prosaica d'uns estiuejants que profanen la casa idealitzada amb la imaginació de com devia ser la casa quan hi vivien pescadors. Carner marca molt bé la frontera entre realitat i imaginació: «A gratcient, però, mon esma esgarriant», és a dir, deixant vagar la imaginació. La resta del poema, doncs, descriu la casa imaginada: d'una banda, els estris de pescar: al mur de l'eixida hi ha xarxes i rems, i a terra s'hi ha plantat una antena; de l'altra, els fruits de la pesca: el peix acabat de pescar, lluent i multicolor, i els lliris de mar, de color blanc, humils, collits en una cala: la senzillesa de la vida quotidiana de qui viu en harmonia amb l'entorn. **(1 punt)**

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.

2.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Pauta de correcció

Els 3 punts assignats al contingut del comentari es poden atorgar si l'examinand tracta, per separat o conjuntament, els aspectes especificats en les preguntes, és a dir, si explica que:

- (a) El fragment se situa al començament de la primera part de la novel·la. La Laura tot just ha arribat a Comarquinal, a la casa del marit Tomàs Muntanyola i la seva germana Teresa, que ara també serà casa seva. Laura es retira a la seva cambra per canviar-se la roba que portava durant el viatge i per escriure a la seva cosina Maria. En aquest fragment ens apareixen les dues dones, la Laura i la Teresa, protagonista i antagonista respectivament. **(1 punt)**
- (b) Teresa adopta una actitud de malfiança cap a la nouvinguda, com mostra al començament la vigilància sobre l'actitud de Laura: el contrast entre el que Teresa creu que és l'obligació devota (passar el rosari) i l'actitud indiferent i el gust per la roba delicada (el barnús rosa) de Laura estableix la base de la rivalitat. Tot seguit, Teresa espia encuriosida la nouvinguda pel forat del pany. L'escena fa evidents les respectives actituds davant la sexualitat: Teresa és, com diu el narrador, una «verge de quaranta anys» que ha reprimat la seva sexualitat sota el pes de les convencions familiars, socials, religioses i morals. D'aquí la seva reacció indignada. **(0,5 punts)** L'al·lusió a la «mà resseca», la «suavitat conventual», la «boca contreta» i el pit que no ha rebut contacte del sol contrasta amb Laura **(0,5 punts)**. Així, «la nuesa rosada de la forastera», les peces íntimes brodades, l'autocontemplació al mirall, el somriure, el gest d'estufar-se el cabell contribueixen a dibuixar Laura com una dona jove, moderna, sensual, conscient de la seva capacitat d'atracció, i il·lusionada amb un casament que la treu de la pobresa (d'aquí la referència a l'anell) **(0,5 punts)**. La frase final de Teresa resumeix a través d'una frase feta els termes de l'oposició entre les dues dones i, de fet, tota la novel·la: la incompatibilitat entre el món, el refinament i les il·lusions de Laura, i el món, el resclosiment i la brutalitat de Comarquinal, encarnat en el marit Tomàs i la cunyada Teresa. **(0,5 punts)**

Si l'examinand desenvolupa de manera correcta i coherent alguna altra qüestió no explicitada en l'enunciat, se li pot atorgar per aquest concepte fins a 1 punt, amb el benentès que la puntuació no pot sobrepassar els 3 punts assignats al contingut. Els altres 2 punts s'atorgaran segons la capacitat de presentar, estructurar i redactar el comentari, la claredat i la coherència expositives, i la capacitat d'anàlisi.